Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
23 juli 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/116449

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen & Chemische Stoffen

Beslistermijn
14-09-2026

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris
Minister (cc)

nota

Overzicht aanpak PFAS om de blootstelling terug te dringen, toezegging lid Kostić Commissiedebat Externe Veiligheid 10 juni 2026.

Aanleiding
Tijdens het Commissiedebat Externe Veiligheid van 10 juni 2026 heeft u aan het lid Kostić toegezegd een overzicht te sturen welke acties er vanuit IenW worden uitgevoerd of zijn voorzien om de blootstelling aan PFAS terug te dringen. In deze brief geeft u uitvoering aan deze toezegging. Tijdens het kennismakingsdebat met de Eerste Kamer van 16 juni jl. heeft u toegezegd deze brief met PFAS-acties ook met de Eerste Kamer te delen.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd in te stemmen met deze brief en deze te verzenden aan de Eerste en Tweede Kamer.

Kernpunten
- PFAS is een mondiaal probleem. Vele landen, zowel binnen als buiten Europa, hebben te maken met vervuiling van bodem en water wat mogelijk risico's oplevert voor hun inwoners.
- PFAS wordt via vier hoofdsporen aangepakt, welke in de brief nader worden toegelicht, met nadruk op de acties en projecten die zijn ingezet. In de toelichting staat een overzicht welke acties worden ingezet per spoor. Zowel in de brief als in de toelichting wordt niet teruggekeken op acties die in de afgelopen jaren zijn afgerond. De vier hoofdsporen:
    - Europees verbod.
    - Inzet op alternatieven
    - minimalisatie van emissies
    - blootstelling minimaliseren.
- Naar aanleiding van de ontwikkelingen in Zweden over een nationaal verbod vindt een inventarisatie plaats bij de REACH Up van hun nationale PFAS programma's/projecten om zo kennisuitwisseling en samenwerking te versterken.
- Met deze brief zegt u tevens toe halfjaarlijks met een voortgangsbrief op deze aanpak te komen.

Krachtenveld
De zorg over PFAS is breed gedragen in de Kamer. Over de oplossingen is minder overeenstemming (alle PFAS verbieden of juist specifieke uitzonderingen eisen, wel of geen nationale koppen op regelgeving).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing

Afstemming
Deze brief is opgesteld door DGWB, DGMI en ILT.
Op dit moment bevat de brief alleen IenW-acties. Parallel wordt gewerkt aan een handzaam overzicht van PFAS-acties en -beleid Rijksbreed. Verwacht wordt dat dit product uiterlijk medio 2027 gereed is voor publicatie.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief Overzicht aanpak PFAS om de blootstelling terug te dringen, toezegging Kostić Commissiedebat Externe Veiligheid 10 juni 2026	Overzicht aanpak PFAS om de blootstelling terug te dringen, toezegging Kostić Commissiedebat Externe Veiligheid 10 juni 2026

Toelichting
Overzicht van lopende en komende acties van de totaalaanpak van PFAS via vier hoofdlijnen aangevuld met de vergunningverlening, toezicht en handhaving door ILT op PFAS.

1. Een zo breed mogelijk Europees PFAS-verbod. Als bedrijven geen PFAS meer gebruiken in hun producten, zal de vervuiling op termijn afnemen.				
start		status	Betrokken partijen	product
	Europese voortrekkersrol continueren/ EU-commissie blijven aanjagen op het PFAS dossier.			
Juni 2026	- REACH-up bijeenkomst en marge van de Milieuraad op 25 juni in Luxemburg: Oproep tot gezamenlijke actie (zijnde een AOB/non-paper tijdens de Raad in december) REACH-up lidstaten[1] richting EU-commissie PFAS-restrictie.	Afgerond	DGMI-GLO, DI en PV	Oproep Kort event
December 2026	- Actieve oproep richting EU-commissie voor een ambitieuze PFAS-restrictie op Milieuraad, middels een non-paper.	schrijffase		Non-paper
2027	- Voortgang restrictie actief volgen en indien nodig nieuwe oproepen richting Commissie	Lopend		Nog in te vullen
Q3/Q4 2026	- Inhoudelijke ondersteuning leveren op het PFAS-restrictiedossier aan de Europese Commissie	Lopend	DGMI-GLO	-
Q3/Q4 2026	- Kennisuitwisseling REACH up landen nationale PFAS projecten/programma's - Workshop kennisuitwisseling/ oriëntatie op samenwerking		DGMI-GLO	Briefrapport workshop

[1] De REACH-up groep bestaat uit België, Zweden, Frankrijk, Oostenrijk, Spanje, Duitsland, Finland, Denemarken, Luxemburg, Noorwegen en Nederland

2. Het stimuleren van de transitie naar alternatieven voor PFAS.				
start	Actie	Status	Betrokken partijen	product
2023	- Actieprogramma PFAS (door VNO NCW). Producten: diverse factsheets en bijeenkomsten voor sectoren (oa papier/ karton, textiel, blusschuim, afval)	Lopend t/m 2027	ILT, DGWB	Factsheet Bijeenkomsten door en met sector
	Innovatieprogramma alternatieven PFAS			
April 2026	- Innovatieprogramma nationaal.	Lopend	DGMI, DGWB, EZK, KGG, RIVM	Subsidie
April 2026	- Inzet op Europese substitiehubs. - De EU hub is een zeer wenselijke ontwikkeling om EU gecoördineerd te komen tot een PFAS innovatieagenda - Nederlandse prioriteiten op innovatie en substitutie onder de aandacht brengen bij de Commissie en andere lidstaten		DGMI-GLO	Realisatie hubs
	Consument en alternatieven			
	- Risico van consumentenproducten – RIVM-project	Lopend	RIVM, DGMI	meerdere rapporten
Juni 2026	- Inventarisatie behoefte consument – Milieu Centraal project	Lopend	DGMI-GLO	
	- Dialoog bevindingen Milieu Centraal, RIVM rapport blootstelling via producten en omgeving en bedrijfsleven	Nog te starten	DGMI-GLO	

3. Er moet zo weinig mogelijk PFAS in het milieu terechtkomen.				
start	Actie	status	Betrokken partijen	product
	Innovatie PFAS-verwijdering			
Jan ‘26	- Kennis- en innovatieprogramma PFAS Bodem	In uitvoering	DGWB, RWS	Kennisagenda; subsidieregeling
2024	- Onderzoeksprogramma PFASE OUT voor detectie, afbraak en verwijdering van PFAS uit water	In uitvoering	WUR, DGWB, diverse bedrijven en kennisinstellingen	
	Terugdringen lozingen			
Mrt 2026	- Onderzoek mogelijkheden gedeeltelijk PFAS-lozingsverbod	In uitvoering	DGWB	Adviesrapport en Kamerbrief najaar ‘26

4. We willen de blootstelling aan PFAS zo veel mogelijk voorkomen.				
start	Actie	status	Betrokken partijen	product
	Kennis en handelingsperspectief blootstelling mens aan PFAS (RIVM-onderzoeksprogramma)		RIVM, VWS, LVVN, DGWB	Rapporten; Belanghebbendendag 24 november ‘26
	- Biomonitoring (meten PFAS in bloed en moedermelk)	Moedermelk afgerond;	RIVM, DGWB, VWS, LVVN	Rapportages (juli ’26 (reeds met Kamer gedeeld) en najaar ’26)

		bloed in uitvoering		
	- Gezondheidsonderzoeken regio's Chemours en Westerschelde	In uitvoering	RIVM, GGD's, gemeenten/ provincies	Deelrapporten; eerste in Q1 '27
	Aandachtlocaties bodem		DGWB-BRK	
Jaarlijks	- Beoordeling SPUK-aanvragen Bodem		IenW, IPO, VNG, UvW	Najaar 2026
	- Eerste landelijke beeld PFAS aandachtlocaties	In uitvoering	IenW, IPO, VNG, UvW	2028
	- Inventarisatie afgerond, basis voor bestuurlijke afspraken Bodem na 2030	Nog te starten	IenW, IPO, VNG, UvW	2030

Vergunningverlening, toezicht en handhaving door ILT				
start	Actie	status	Betrokken partijen	Product
2025	Zicht op potentiële PFAS-bronnen in Nederland en verminderen van PFAS-lozingen in het milieu. Op basis van deze informatie worden controles bij bedrijven voortgezet.	In uitvoering [laatste fase, juridische analyse AVG en Woo]	Omgevingsdiensten en waterkwaliteitsbeheerders	Toezichtkaart
	- Onderzoek naleving POP-verordening in relatie tot PFAS-blusschuim	In afronding	VNO-NCW, VNCI, omgevingsdiensten	In juli persbericht over slechte naleving
2026	- Onderzoek naar PFAS-houdend afval en emissies naar het milieu.	In uitvoering	Vereniging Afvalbedrijven	Rapport, voorzien voor eerste kwartaal 2027
	- Contact met Belgische/Vlaamse inspectiediensten	Doorlopend		
	- Advisering bij vergunningsaanvragen. Waar nodig scherpe adviezen en zienswijzen bij aanvragen voor lozingen en emissies.	Doorlopend	Bevoegde gezagen, omgevingsdiensten	Adviezen, zienswijzen